

РЕШЕНИЕ

№ 54

гр. Разград, 18.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РАЗГРАД в публично заседание на двадесет и седми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Ирина М. Ганева

при участието на секретаря Светлана Л. Илиева
като разгледа докладваното от Ирина М. Ганева Гражданско дело №
20223300100316 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.153 и сл. в.в. с §5 ал.2 ЗОНПИ.

Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество, представлявана от председателя А.С., е предявила иск за отнемане в полза на държавата на недвижим имот от С. В. Е. и Р. В. Е. с цена 138 000лв., парични средства от С. В. Е. с цена на иска 129 026,94лв. и парични средства от Р. В. Е. с цена на иска 6415,12лв. Ищецът твърди, че с решение № 2852/3.08.2022г. КПКОНПИ е образувала производство за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество въз основа на постъпило уведомление от Окръжна прокуратура Разград с вх. № УВКПКОНПИ-298/11.02.2021г. за привличане на С. В. Е. в качеството ѝ на обвиняем за престъпление, попадащо в обхвата на чл.108 ал.1 т.10 ЗПКОНПИ. Ответникът Р. В. Е. е неин съпруг и попада в обхвата на проверката на това основание. В обстоятелствената част на исковата молба се съдържа икономически анализ на доходите, разходите и имуществото на проверяваните лица в периода 17.02.2011г.-17.02.2021г., при което Комисията е изложила твърдение за наличието на несъответствие в размер на 365 760,09лв.

В хода на съдебното производство ищецът е направил отказ от исковете срещу С. Е. за сумата 129 026,94лв. и срещу Р. Е. за сумата 6415,12лв. С определение, постановено в с.з. на 19.09.2023г., съдът е прекратил частично производството по отношение на тези искове. Предмет на съдебното производство е останал искът за отнемане в полза на държавата от двамата ответници на недвижим имот, представляващ дворно място в с.***, ведно с находящата се в него двуфамилна жилищна сграда в груб строеж, с цена на иска 138 000лв.

В срока по чл.131 ал.1 ГПК ответникът Р. В. Е. е подал писмен отговор, в който изразява становище за неоснователност на исковата молба. Оспорва разходите за

домакинство, погасителните вноски по кредитите, учреденото право на строеж. За получените от чужбина парични преводи излага твърдение, че не са налични в края на проверявания период.

Ответникът С. В. Е. не е подала писмен отговор.

Съдът, след преценка на събраните доказателства и становищата на страните, констатира следната фактическа обстановка: Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество е образувала проверка срещу ответника С. В. Е. по реда на чл.110 ЗПКОНПИ, обхващаща периода от 17.02.2011г. до 17.02.2021г. В хода на проверката са извършени справки в Национална база данни "Население", Търговския регистър, Апис-регистър, ИКАР и ИС на ГД"Морска администрация". Изпратени са запитвания до ОД на МВР, сектор КАТ "Пътна полиция" по постоянен адрес на проверяваното лице, всички централни офиси на банки в страната, ГД "Гражданска въздухоплавателна администрация", ОД на МВР, сектор „КИАД“, ТД на НАП и до Дирекция "Местни данъци и такси" към общината по постоянния адрес на лицето. След приключване на проверката е постановено решение № 2852/3.08.2022г. на КОНПИ за образуване на производство за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество. С последващо решение № 3129/9.11.2022г. КОНПИ е решила да се внесе искане в ОС Разград за отнемане в полза на държавата от С. В. Е. и Р. В. Е. на подробно описано имущество, за придобиването на което не е установен законен източник.

От значение при изясняване на фактическата страна на спора в неговата съдебна фаза е да се установи на първо място, дали ответницата С. Е. е привлечена като обвиняем в извършване на някое от престъпленията, изброени в чл.108 ал.1 ЗПКОНПИ и съответно качеството на Р. Е. като проверявано лице. На второ място, следва да бъде установен размерът на доходите на двамата ответници в проверявания период и извършените от тях разходи за същото време, което ще доведе до изясняване на размера на нетния доход. На трето място, проверката на фактите следва да даде отговор за размера и вида на придобитото от ответниците в същия период имущество. Разликата в двете величини ще бъде в основата на правния анализ относно наличието или липсата на значително несъответствие по смисъла на § 1 т.3 ДР ЗПКОНПИ, а конкретиката на имуществото ще изясни и въпроса относно основателността на предявения иск за отнемането му в полза на държавата.

Във връзка с изясняване на първия правнозначим въпрос се установява от приложеното писмо вх. № 298/11.02.2021г., подадено от РП Разград, че Комисията е уведомена за повдигнато обвинение срещу С. Е. и други две лица за престъпление по чл.210 ал.1 т.2 в.в. с чл.209 ал.1 в.в. с чл.26 ал.1 НК. Към уведомлението е приложено постановление от 13.01.2021г. за привличането на С. Е. като обвиняема по горните престъпления по образувано ДП № 40/2017г. на ОСО-ОП Разград. По отношение на Р. Е. се установява от приложена справка от НБД Население, че същият е съпруг на С. Е..

На второ място, във връзка с изясняване на доходите на ответниците в проверявания период, по делото е изготвено заключение на съдебно-икономическа експертиза. Съдът приема, че заключението отразява в пълнота и варианти установените по делото факти

съобразно своевременно въведените доводи и твърдения на страните.

Установява се от заключението, че общият размер на получените в проверявания период доходи на двамата ответници, представляващи следващи им се плащания за доходи от трудови правоотношения и други доходи, продажба на придобити по наследство идеални части от имот, усвоени кредити, пенсии и получени суми от роднини, е 23 566,35лв. За тази сума се приема, че има установен законен източник.

През проверявания период размерът на обичайните и извънредни разходи на домакинството съобразно броя на членовете му, е установен от вещото лице на 217 144,40лв. При това положение, нетният доход на ответниците в проверявания период, изчислен съобразно изискването на § 1 т.8 ДР ЗПКОНПИ, ще се яви с отрицателен резултат: от доходите с установен източник в размер 23 566,35лв. се изваждат разходите в размер на 217 144,40лв. и се получава стойност на нетния доход минус 193 578,04лв. В най-новата съдебна практика на ВКС обаче се приема за неправилно квалифицирането на отрицателната разлика като отрицателен нетен доход. Съгласно легалната дефиниция, установена с § 1, т. 8 от ДР на ЗОНПИ "нетни доходи" са доходи, приходи или източници на финансиране, намалени с размера на извършените обичайни и извънредни разходи от проверяваното лице и членовете на семейството му. След това напомняне на съдържанието на законовата разпоредба, ВКС приема в решение № 50130 от 3.01.2024 г. на ВКС по гр. д. № 5134/2021 г., IV г. о., че нетният доход по смисъла на тази разпоредба е превишението на общия размер на приходите (т. нар. "брутен доход") над общия размер на разходите през проверявания период, и оставащите свободни, разполагаеми средства могат да са нулеви, но не и отрицателна величина.

Прилагайки горната съдебна практика към настоящия случай, съдът приема, че нетният доход в разглеждания случай е нулев.

Не се споделя становището на отв.Е. и съответно вариантът на СИЕ, при който в приходната част на икономическия анализ се включват доходи на трети лица от чужбина. Съгл. чл. 154, ал. 1 от ГПК всяка от страните е длъжна да установи фактите, на които основава своите искания или възражения. В тежест на ответниците е да установят произхода на средствата, а в случая това не е сторено. Превеждането на пари не е достатъчен факт за включването им в приходната част, защото не е доказано основанието на тези преводи, следователно не може да се направи извод за установен законен източник на приходи по смисъла на §1 т.2 ДРЗОНПИ.

Третият въпрос, който е от значение за решаването на спора, е установяването на имуществото на ответниците. Един от имотите – дворно място с площ 167кв.м., находящо се в с.***, е придобит като наследство и впоследствие продаден, поради което сумата от продажбата се твърди в исковата молба като приход със законоустановен произход. Съдът приема твърдението на ищеца, поради което сумата от продажбата е отнесена към приходите и този вариант на СИЕ е приет по-горе в мотивите на настоящия съдебен акт.

С НА № 85/18.10.2013г., съставен от нотариус с район на действие РС Разград, е

обективизирана разпоредителна сделка, по силата на която Р. Е. е придобил през време на брака си със С. Е. по силата на договор за покупко-продажба дворно място в с.***, с площ 952кв.м. Посочената в НА цена е 5200лв.

Продажбената цена на имота е оспорена от ищеца с твърдение, че е 6000лв. към датата на придобиване, както и е наведено твърдение за изградена в дворното място сграда, невъведена в експлоатация, с размер на вложени в изграждането ѝ средства на стойност 100 292,58лв. Твърди се, че към датата на подаване на иска стойността на мястото е 8000лв., а на сградата – 130 000лв.

Изготвена е съдебно-техническа и оценителна експертиза, която съдът приема като изготвена от вещото лице след запознаване с материалите по делото и справка в техническите служби, във варианти според твърденията на страните. Пазарната стойност на празното дворно място е оценена на 5500лв. към момента на закупуването му.

Вещото лице дава заключение, че сградата не е завършена на фаза груб строеж.

Установява се от разпитаните свидетели Ю. Е., Р. В. и Л. В. – първите двама синове на ответниците, а третият – племенник на отв.Е., че сградата към момента не е завършена. Ответникът Р. Е. е строител, занимава се със строителство от много години и той е този, който е ръководел строежа, а свидетелите, както и други техни роднини, са помагали за общата работа. Платили са за майстори, които да им прокарат В и К инсталацията, ел.инсталацията и да поставят дограмата. На първия етаж има изградена една стая, която са завършили, за да могат да живеят в къщата, останалите стаи и банята са на черна мазилка, а вторият етаж е само на тухли – няма мазилка, ток и вода, дограмата е поставена само от лявата страна на къщата, покривът е частично направен. Част от материалите, вложени в строежа, са употребявани, закупени от съборена сграда в друго село – тухлите, дъски и дървен материал, желязо. Съдът приема показанията и въз основа на тях изгражда фактическата обстановка по делото. Въпреки, че свидетелите са близки родственици на ответниците, техните показания кореспондират помежду си, без обаче да са еднотипни, както и са в унисон с нормалната житейска логика в подобни случаи. Ето защо съдът не приема възражението на ищеца в писмената защита за изключването им от доказателствения материал поради заинтересованост.

Вещото лице по СТЕ е изготвило два варианта за стойност на вложените средства в строежа на сградата. В първия вариант стойността е 154 319,31лв., формирана от стойностите на вложени нови материали на стойност 104 294,65лв. и заплащане за труд 50 024,66лв. Във втория вариант стойността на вложените материали е 90 784,48лв., при оценени тухли, материали за кофраж и дървен материал като употребявани, и към тях се прибавя стойността на вложения труд 50 024,66лв., при което се формира стойност 140 809,14лв. Съдът приема именно последната стойност като вложени средства в строежа на къщата, защото от св.показания се установява, че тухлите, материалите за кофраж и дървеният материал са закупени като употребявани, а не нови, но не следва да се изключват разходите за труд, защото свидетелите сочат, че ответниците са платили за прокаране на В и К и ел.инсталации и за поставяне на дограми. Действително, за друга част от работата са

помагали самите свидетели, но доколкото в тежест на ответниците е било да докажат извършеното от тях оспорване на стойността на СМР, а по делото не се установиха отделни стойности на вложения труд, стойността за труд не следва да се изключва.

Относами към горните изводи са вариантите за стойност на имуществото на ответниците, дадени от вещото лице по изготвената СИЕ. Съдът приема варианта, в който имуществото е изчислено на обща стойност 146 496,68лв. като сбор от стойността на закупеното дворно място 5500лв., стойността на строежа в размер 140 809,14лв. и налични парични средства в края на проверявания период в размер 187,54лв.

При това положение, несъответствието по смисъла на § 1 т.3 ДР на ЗПКОНПИ се равнява на 146 496,68лв. и представлява разликата между имуществото на тази стойност и нетния доход с нулева стойност.

При така установената фактическа страна, съдът направи следните правни изводи: Предявеният иск е допустим, внесен след постановено решение № 2852/3.08.2022г. на КОНПИ за образуване на производство за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество и последващо решение № 3129/9.11.2022г. за внасяне на искане в ОС Разград за отнемане в полза на държавата на имущество на С. Е. и Р. Е., за придобиването на което не е установен законен източник.

По същество искът е неоснователен. В ТР № 4/2021 от 18.05.2023 г. на ОСГК на ВКС е дадено задължително тълкуване, че стойността на значителното несъответствие е специално законово понятие, означаващо превишаване с най-малко 150 000 лв. стойността на имуществото над общата стойност на нетния доход за проверявания период. От горното следва, че когато стойността на самото имущество по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗОНПИ не надвишава 150 000 лв., както е в случая, не би могло да се формира значително несъответствие по см. на § 1, т. 3 от ДР на ЗОНПИ, независимо от размера на нетния доход /вж. в този смисъл вече цитираното по-горе решение № 50130 от 3.01.2024 г. на ВКС по гр. д. № 5134/2021 г., IV г. о./.

Следва да се направи важно уточнение: самият ищец в обстоятелствената част на исковата молба твърди, че към датата на подаване на иска стойността на дворното място и сградата са на по-ниска стойност от установената от вещото лице – 138 000лв., а към момента на придобиване е била дори по-ниска – 6000лв. за дворното място и 100 292,58лв. за изградената сграда. След като ищецът излага подобни твърдения в исковата молба, без да прави изменение в обстоятелствената ѝ част, съдът е обвързан с тези твърдения, независимо от установените по-високи стойности от вещото лице.

Дори и да се вземе стойност на имуществото на ответниците за проверявания период в размер 146 496,68лв., отново не е налице значително несъответствие между него и нетния им доход за проверявания период по см. на § 1, т. 3 от ДР на ЗОНПИ.

Предявеният иск следва да се отхвърли като неоснователен.

Предвид изхода от правния спор ищецът следва да заплати на основание чл.157 ал.2 ЗОНПИ по сметка на ОС Разград държавна такса в размер 4% от цената на иска, която

след направения отказ от част от исковете е в размер 138 000лв., или дължимата такса е 5520лв. По въпроса освободена ли е комисията изцяло от задължението да внесе държавна такса за производството е създадена практика на ВКС в определение № 50257 от 7.06.2023 г. по гр. д. № 3297/2022 г., IV г.о., в което се приема, че с разпоредбата на чл. 154, ал. 3 от ЗОНПИ комисията-ищец е освободена от внасянето на държавната такса само при подаването на исковата молба, респ. при подаването на жалби. Дължимата държавна такса се присъжда в зависимост от изхода на материалноправния спор по делото – възлага се в тежест на ответника при уважаване на иска или в тежест на комисията-ищец при отхвърляне на иска. Чл.84, т. 1 от ГПК е неприложим в случая, тъй като по реда на ЗОНПИ комисията не претендира публични държавни вземания, а се явява процесуален субституент на държавата в производство по отнемане в нейна полза на имущество, което е незаконно придобито от частноправни субекти, като до неговото отнемане с влязло в сила съдебно решение, което има конститутивно действие, това имущество няма публичноправен характер.

Страните претендират присъждане на направените в процеса деловодни разноси. Съобразно изхода от правния спор, такива се дължат в полза на ответниците. Р. Е. е заплатил възнаграждение за адвокат в размер 1500лв. и е внесъл депозити за вещи лица в размер 150 лв. и 500лв. по съдебната графическа експертиза и допълнителната СТЕ. Общият размер на извършените от ответника Е. деловодни разноси е 2150лв., които следва да му бъдат заплатени от КОНПИ.

Възражението на ищеца за прекомерност на адв.възнаграждение съдът приема за неоснователно. Предявени са първоначално искове срещу Р. Е. с цена 138 000лв. и 6415,12лв. Независимо от направения впоследствие отказ от първия иск срещу този ответник, последният е упълномощил адвокат именно с оглед на първоначалните искове. Така по първия иск минималният размер на дължимо адв.възнаграждение е 941,15лв., а по втория – 10 170лв. Заплатеното от отв.Е. и претендирано в процеса възнаграждение на адвокат е около седем пъти под минималния размер по наредбата, поради което съдът не намира основания за допълнителното му намаляване. Още повече, че делото се характеризира с известна степен на фактическа и правна сложност, предвид множеството проведени заседания, в които са събрани различни по вид доказателства и в хода на производството са разгледани различни по характер процесуални искания по движението му, както и във връзка с процесуалните действия на страните.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

Отхвърля иска, предявен от Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество, представлявана от председателя А.С., за отнемане в полза на държавата от С. В. Е. ЕГН ***** и Р. В. Е. ЕГН *****, двамата от с.*** на следния недвижим имот: дворно място в с.Ясеновец, ведно с построена в груб строеж двуфамилна жилищна сграда на

два етажа, с административен адрес с.***, с пазарна стойност 138 000лв., като неоснователен.

Осъжда Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество да заплати по сметка на ОС Разград държавна такса в размер на 5520лв.

Осъжда Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество да заплати на Р. В. Е. сумата 2150лв. за направените деловодни разноси.

Решението подлежи на обжалване пред Апелативен съд Варна в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Разград: _____